

ЗМІСТ

Гаврилюк Світлана

Носій українського духу 4

РОЗДІЛ І. «ПРОСВІТА» В СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНОМУ ЖИТТІ УКРАЇНИ

Добржанський Олександр, Яценюк Тадей

Українське просвітництво на Буковині в другій половині XIX – на початку XX ст.:
ідейні засади та організаційні форми 5

Пашук Володимир

Товариство «Просвіта» у Львові – формування периферійних структур (1868–1939 рр.).....10

Лазарович Микола

Гуманітарна та просвітницька діяльність Українських січових стрільців на Волині
(1913 – початок 1918 р.) 16

Дем'янюк Олександр

Діяльність осередків «Просвіти» в добу Директорії УНР (1918–1921 рр.) 22

Кучерена Микола

Становлення та діяльність просвітянських організацій на Волині (1918–1939 рр.).....27

Бондаренко Геннадій

«Просвіта» на селі в часи революції й громадянської війни в Україні на початку XX ст. 35

Давидюк Руслана, Жив'юк Андрій

Рівненська повітова «Просвіта»: десятиріччя під знаком УНР 39

Філіпович Мирослава

Громадсько-просвітницький рух на Волині в 1918–1939 рр. 44

Гарбарук Альона

Витоки Ковельської повітової «Просвіти» (початок 1920-х рр.) 50

Сорока Юрій

Романівський просвітянський осередок у 1920-х – на початку 1930-х років 53

Крамар Юрій	
Ліквідація товариства «Просвіта» на західноволинських землях (1928–1932 рр.): причини та наслідки.....	58
Понедельник Лариса	
Волинська «Просвіта» в боротьбі за національне відродження	63
Стрільчук Людмила	
Просвітницька діяльність української інтелігенції в таборах для переміщених осіб у західних окупаційних зонах (1944–1951 рр.).....	69
Карно Василь, Мудеревич Віктор	
Історичні етапи становлення та основні напрями діяльності товариства «Просвіта» на Далекому Сході	74
Кінд-Войтюк Наталія	
Анатолій Вахнянин – голова товариства «Просвіта»	79

РОЗДІЛ II. «ПРОСВІТА» Й РОЗВИТОК КУЛЬТУРИ

Скакальська Ірина	
Пограниччя культур: «Просвіта» як оберіг національної культури українців (на прикладі Кременецького повіту)	83
Szmyt Andrzej	
Krzemieniec jako centrum oświatowe w zachodniej części Ukrainy na przestrzeni dziejów (XVIII–XX wiek).....	88
Шульга Світлана	
Просвітницька діяльність чеських громадських організацій та часописів в Україні (кінець XIX – початок XX ст.)	101
Стрільчук Віталій, Стрільчук Тетяна	
Просвітницька діяльність родини Косачів	106
Панасюк Олександр	
Культурно-просвітницька діяльність білоруських національних організацій на території України в 1918 р.	111
Трофімук-Кирилова Тетяна, Чибирак Світлана	
Культурно-мистецька та просвітянська діяльність бібліотеки-читальні в містечку Мацеїв Ковельського повіту Волинського воєводства (1920–1930-ті рр.)	115
Суцук Оксана	
Діяльність осередків товариства «Просвіта» в селах Грабове та Сереховичі Ковельського повіту на Волині (20–30-ті рр. XX ст.).....	120
Волошенко Вікторія	
«Просвіти» й уявлення про «поживну» літературу для народу в українській публіцистиці Наддніпрянщини на початку XX ст.	126
Ключук Юля	
Польсько-українські відносини з питань реституції культурних цінностей (на прикладі архіву товариства «Просвіта»)	132
Удот Олександр	
Просвітницька діяльність Івана Багряного в період функціонування таборів для переміщених осіб у західних окупаційних зонах	137
Качковська Леся	
Пам'яткоохоронна діяльність Київського товариства охорони пам'яток старовини й мистецтва впродовж 1910–1913 рр.: становлення та розвиток	143

Філонюк Марія	
Меморіальна експозиція «Шевченківська світлиця Миколи Куделі» у Волинському краєзнавчому музеї	148
Каліщук Оксана, Дяченко Вікторія	
Товариство «Просвіта» на сторінках енциклопедичних та довідкових видань.....	153
Кіндрачук Надія	
Радянська обрядовість як засіб утілення в життя політики денационалізації українців в УРСР протягом 60–70-х рр. XX ст.	157
Стронський Генріх	
За згодою й незгодою Кліо. Про співробітництво польських та українських істориків у 1991–2015 рр.....	161

РОЗДІЛ ІІІ. «ПРОСВІТА» ТА ПРОБЛЕМИ КОНФЕСІЙНИХ ВІДНОСИН

Митрополит Луцький і Волинський Михайл (Зінкевич Тимофій)	
Християнська мораль як основа діяльності сучасного товариства «Просвіта».....	168
Petrovych Valentina, Charikova Iryna	
The Role of the Members of «Prosvita» Society in the Organization of the Church Congresses on the Territory of Volyn Region During 20–30-ies of the 20th Century.....	172
Петровиц Валентина, Петровиц Ігор, Притулюк Василь	
Громадсько-просвітницька діяльність Арсена Річинського на Волині у 20–30-х рр. XX ст.	177

РОЗДІЛ ІV. ОГЛЯДИ. РЕЦЕНЗІЇ

Стрільчук Людмила, Петровиц Валентина	
Модифікація історичної пам'яті про «Волинську трагедію» (рецензія на монографію Оксани Каліщук «У тіні Волині?: історія vs пам'ять»)	183
Каліщук Оксана	
Грунтовне дослідження історії українського війська (рецензія на книгу Миколи Лазаровича «Легіон Українських січових стрільців: формування, ідея, боротьба»).....	184
Каліщук Оксана	
Сучасні дослідження товариства «Просвіта»: бібліографічний огляд.....	186
Наші автори	199